

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	ESTANCIAS CLÍNICAS I		Código	651G01035
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Terceiro	Obrigatoria	12
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Riveiro Temprano, Socorro		Correo electrónico	socorro.riveiro.temprano@udc.es
Profesorado	Álvarez Madí, María Ángeles Aristin Gonzalez, Jose Luis Crespo Gil, Paula Escribano Silva, Mercedes Fernández Vago, Raquel Martínez Suárez, Manuel Ramos Gómez, Fernando Raposo Vidal, Isabel Riveiro Temprano, Socorro Robles García, Verónica Rodríguez Manso, María Rodriguez Romero, Beatriz Sanesteban Hermida, Yolanda Seijo Ares, Andrea Senin Camargo, Francisco José Vivas Costa, Jamile		Correo electrónico	angeles.alvarez@udc.es luis.aristin@udc.es paula.crespo@udc.es mercedes.escribano@udc.es r.fvago@udc.es manuel.martinez.suarez@udc.es fernando.ramos@udc.es isabel.raposo.vidal@udc.es socorro.riveiro.temprano@udc.es veronica.robles@udc.es maria.rodriguez.manso@udc.es beatriz.romero@udc.es y.sanesteban@udc.es a.sares@udc.es francisco.senin@udc.es j.vivas@udc.es
Web	www.ffisacademica.udc.gal			
Descrición xeral	Coñecemento da función extra e intra hospitalaria e na atención primaria, realizando a integración do resto do currículo a casos clínicos con aplicación das actuacións e tratamentos fisioterápicos dentro do tratamento xeneral de cada doente. Actuaciones dentro da conservación da saúde.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A2	Conocer y comprender las ciencias, los modelos, las técnicas y los instrumentos sobre los que se fundamenta, articula y desarrolla la fisioterapia.
A3	Conocer y comprender los métodos, procedimientos y actuaciones fisioterapéuticas, encaminados tanto a la terapéutica propiamente dicha a aplicar en la clínica para la reeducación o recuperación funcional, como a la realización de actividades dirigidas a la promoción y mantenimiento de la salud.
A4	Adquirir la experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuales y destrezas técnicas y manuales; que facilite la incorporación de valores éticos y profesionales; y que desarrolle la capacidad de integración de los conocimientos adquiridos; de forma que, al término de los estudios, los estudiantes sepan aplicarlos tanto a casos clínicos concretos en el medio hospitalario y extrahospitalario, como a actuaciones en la atención primaria y comunitaria.
A5	Valorar el estado funcional del paciente, considerando los aspectos físicos, psicológicos y sociales.
A6	Valoración diagnóstica de cuidados de fisioterapia según las normas y con los instrumentos de validación reconocidos internacionalmente.
A7	Diseñar el plan de intervención de fisioterapia atendiendo a criterios de adecuación, validez y eficiencia.

A8	Ejecutar, dirigir y coordinar el plan de intervención de fisioterapia, utilizando las herramientas terapéuticas propias y atendiendo a la individualidad del usuario.
A9	Evaluar la evolución de los resultados obtenidos con el tratamiento en relación con los objetivos marcados.
A10	Elaborar el informe de alta de los cuidados de fisioterapia una vez cubiertos los objetivos propuestos.
A11	Proporcionar una atención de fisioterapia eficaz, otorgando una asistencia integral a los pacientes.
A12	Intervenir en los ámbitos de promoción, prevención, protección y recuperación de la salud.
A13	Saber trabajar en equipos profesionales como unidad básica en la que se estructuran de forma uni o multidisciplinar e interdisciplinar los profesionales y demás personal de las organizaciones asistenciales.
A14	Incorporar los principios éticos y legales de la profesión a la práctica profesional así como integrar los aspectos sociales y comunitarios en la toma de decisiones.
A15	Participar en la elaboración de protocolos asistenciales de fisioterapia basada en la evidencia científica, fomentando actividades profesionales que dinamicen la investigación en fisioterapia.
A16	Llevar a cabo las intervenciones fisioterapéuticas basándose en la atención integral de la salud que supone la cooperación multiprofesional, la integración de los procesos y la continuidad asistencial.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; para aplicarlas tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.	A1		C1
	A2		C6
	A3		C7
	A4		
	A19		
Iniciar o Razoamento Clínico, é dicir, o método a través do cal cada estudante será capaz de: - identificar (diagnóstico) os problemas do usuario considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais - planificar e deseñar o programa de intervención clínica - executar a terapéutica atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia; proporcionando unha asistencia integral aos pacientes. - avaliar os resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados - elaborar un informe de alta de Fisioterapia unha vez cubertos os obxectivos propostos, proporcionando pautas e recomendacións domiciliarias.	A1		C3
	A3		C6
	A4		C7
	A5		
	A6		
	A7		
	A8		
	A9		
	A10		
	A11		
	A12		
	A15		
	A16		
	A17		

Adquirir as habilidades comunicativas, psicosociais e técnicas, así como o saber comportarse con rigor e deontoloxía profesional. Incorporación de principios éticos e coñecementos legais da Fisioterapia, para o exercicio práctico profesional. Potenciar o traballo en equipos multidisciplinares para así poder comunicarse de modo efectivo e claro, tanto oral como escrito, cos seus compañeiros, outros profesionais e familiares, nun ámbito sociosanitario.	A13		C1
	A14		C7
	A19		
Fomentar a importancia da investigación e a procura de información actualizada, para o desenvolvemento profesional no ámbito da Fisioterapia.			C3 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
MÓDULO I: Rehabilitación Respiratoria e cardiovascular	Estudo da historia clínica e posterior valoración fisioterápica do paciente respiratorio: análise dos signos e síntomas, patrón ventilatorio, espirometría, probas funcionais, test simples de tolerancia o esforzo, análise gasométrico e/o pulsioximétrico, análise dos ruídos pulmonares (auscultación, percusión), e establecemento do patrón ventilatorio dominante (obstrutivo vs restritivo). Elaboración da historia de Fisioterapia. Aplicación dun protocolo de permeabilización bronquial baseado no uso das ondas de choque, variacións do fluxo aéreo, presión espiratoria positiva e aerosolterapia. Aplicación dun protocolo de cinesiterapia respiratoria no enfermo cirúrxico restritivo. Indicación dos diferentes sistemas de espirometría. Fisioterapia no paciente amputado de orixe vascular, traumático, oncolóxico, e outros procesos cardiovasculares. Preparación do muñón para a protetización. Reeducación da marcha e actividades da vida diaria. Valoración do linfedema. Tipos de linfedema. Drenaxe linfático manual e presoterapia secuencial intermitente. Vendaxe multicapa.
MÓDULO II: Fisioterapia do sistema nervioso central e periférico	Fisioterapia Neurolóxica: Análise do movemento normal. Mecanismo de Control Postural. Elaboración da historia e valoración neurolóxica. Tratamento postural nun enfermo con afectación do SNC Técnicas de fisioterapia en enfermos con afectación do SNC. Síndrome do ombreiro doloroso en enfermos hemipléxicos. Tipos de marcha. Reeducación da marcha. Recordo do sistema nervioso periférico: nervios espinais e craniais. Lesións do sistema nervioso periférico. Nervios raquídeos ou espinais: patoloxías de maior prevalencia. Síndromes radiculares compresivos . Síndromes compartimentais do membro superior e inferior. Neuropatías periféricas. Polineuritis desmielizante: Guillain-Barré. Neuropatías axonales: metabólicas, carenciais, vasculares. Síndromes de compresión dos pares craniais.

MÓDULO III: Fisioterapia en Atención primaria e comunitaria	Papel do fisioterapeuta no ámbito da atención primaria e comunitaria. Valoración funcional e psicosocial. Definición dos obxectivos da saúde a nivel individual, grupal e comunitario, de cara á mellora da funcionalidade e da calidade. Planificación e desenvolvemento de actividades grupales e individuais de tipo ambulatorio e comunitario con fins preventivos e/ou terapéuticos.
MÓDULO IV: Fisioterapia da actividade física e deportiva	Papel do fisioterapeuta no ámbito do deporte. Fisioterapia en patoloxía deportiva do membro inferior e superior. Fisioterapia en patoloxía deportiva de raquis e pelvis. Prescripción do exercicio terapéutico adaptado a práctica deportiva.
MÓDULO V: Fisioterapia nas discapacidadeas asociadas o envellecemento	Fisioterapia nos maiores. Valoración integral do adulto maior e identificación dos problemas principais. Abordaxe por sistemas. Pluripatoloxía. Definición de obxectivos a curto prazo a nivel individual e grupal, con fins preventivos e/ou terapéuticos dirixidos a poboación maior. Elaboración e execución do plan de intervención preventivo/terapéutico individual o grupal. Abordaxe do adulto maior nun programa de revitalización.
MÓDULO VI: Exercicio terapéutico e Fisioterapia nas alteracións do aparato locomotor	Fisioterapia en reumatoloxía, traumatoloxía e outras alteracións do aparello locomotor. Identificación das principais probas de valoración da dor, da incapacidade funcional e da exploración física. Aplicación a un caso clínico. Identificación dos principais obxectivos do exercicio terapéutico en enfermos con dor mecánica e/ou con alteracións da estática do sistema músculo-esquelético. Aplicación grupal das diferentes modalidades de exercicio terapéutico.
MÓDULO VII: Fisioterapia Pediátrica	Fisioterapia nos procesos, tanto conxénitos como adquiridos, relacionados cos problemas neurolóxicos, respiratorios, reumatolóxicos, ortopédicos, xenéticos e/ou circulatorios. Fisioterapia no cólico do lactante.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Seminario	A14 A17 A19 C1 C3 C6 C7 C8	8	0	8
Prácticas clínicas	A19 A17 A16 A15 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 A2 A1 C1 C3 C6 C7 C8	222	58	280
Proba clínica	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A11 A12 A13 A14 A16 A19 C1	10	0	10
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao comezo da materia realizaranse uns seminarios presenciais en grupo-clase para introducir ao estudante no ámbito clínico; onde ademais expóranse por parte dos coordinadores da materia os contidos xerais, comúns a todas as unidades docente-asistenciais.
Prácticas clínicas	Correspóndese coa clase clínica: o profesor transmite os seus coñecementos e as destrezas clínicas ao estudante en experiencias reais, co obxectivo de garantir que os discentes adquiran a necesaria competencia clínica, que se inicia en terceiro curso e complementase no cuarto curso. Dentro das prácticas clínicas, cada estudante terá que elaborar un portafolio relacionado coa súa aprendizaxe clínica, que engloba todo o material que o alumno acumula froito das tutorías, sesións clínicas, seminarios formativos, lecturas, procuras bibliográficas e historias clínicas.
Proba clínica	Proba que se realiza á cabeceira do paciente, na que o alumno reproduce de forma práctica a actuación clínica necesaria para realizar un diagnóstico ou tratamento específico en relación ao proceso funcional que presente devandito paciente.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba clínica Seminario Prácticas clínicas	O obxectivo primordial será orientación, apoio e motivación para facilitar o proceso de aprendizaxe. Farase de forma presencial (directamente na clínica e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) e/ou de forma non presencial (a través de correo electrónico ou do campus virtual). Durante as sesións clínicas recoméndase a formulación de cuestións por parte dos alumnos/as (a participación é un elemento a ter en conta durante a avaliación continuada). Abríranse diversos foros en moodle para tratar as dúbidas e outras cuestións, para que todos os estudantes poidan beneficiarse das achegas dos seus compañeiros. Por tanto, a atención personalizada está orientada a axudar ao alumno na clarificación de conceptos interrelacionados, resolución de dúbidas e adquirir unha visión integrada deste corpo de coñecementos. Ademais, ten o obxectivo de orientar ao estudante na procura e interpretación das fontes bibliográficas.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba clínica	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A11 A12 A13 A14 A16 A19 C1	Proba que se realiza á cabeceira do doente, na que o alumno reproduce de forma práctica a actuación clínica necesaria para realizar un diagnóstico ou tratamento específico en relación ao proceso funcional que presente o doente. Valorarase a integración dos coñecementos e o proceso de organización dos mesmos, a relación teoría-práctica, a resolución de novos problemas, as destrezas e actitudes.	50

Prácticas clínicas	A19 A17 A16 A15 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 A2 A1 C1 C3 C6 C7 C8	Valorarase o coñecemento dos métodos, procedementos e actuacións fisioterápicas, así mesmo os coñecementos aplicados á práctica clínica: habilidades intelectuais, aptitudes, destrezas e habilidades técnicas e manuais. Portafolio/Caderno de prácticas clínicas: engloba o diverso material que o alumno elabora froito das tutorías, sesións clínicas, seminarios formativos, lecturas, procuras bibliográficas e historias clínicas dos pacientes. No entanto, dentro da avaliación continuada da materia, valorarase tamén a asistencia, puntualidade, actitude, participación razoada, traballo en equipo, resolución de casos e axuda aos compañeiros durante as prácticas.	50

Observacións avaliación

A asistencia ás prácticas clínicas é obrigatoria, para segurar a completa adquisición das competencias da materia. A ausencia sen xustificar de máis dun 10% das prácticas dunha unidade, implica que a cualificación da devandita unidade será de suspenso. As ausencias puntuais e xustificadas terán que recuperarse nos termos indicados polo responsable da unidade.

CUALIFICACIÓN DÁ MATERIA:

A cualificación da materia será a media obtida da suma das cualificacións de cada unha das unidades docente-asistenciais. Para superar a materia, a NOTA obtida deberá ser igual ou superior ao 50% da puntuación posible.

Se presenta máis de 4 unidades docente-asistenciais con cualificacións inferiores ao 50% da puntuación posible, non se calculará a media, e a cualificación final será de suspenso.

A cualificación de cada unidade docente-asistencial virá determinada da seguinte maneira:

- 50% Avaliación continuada: a cualificación da avaliación continuada gardarase exclusivamente ata a convocatoria de 2ª oportunidade (xullo).
- 50% Proba clínica.

As porcentaxes asignadas a cada metodoloxía poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia; non obstante, o valor da proba clínica nunca será inferior ao 50% da nota final e o valor da avaliación continuada nunca será superior ao 50%.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Antonello M. (2002). Fisioterapia respiratoria. Del diagnóstico al proyecto terapéutico. Madrid: ED Medica panamericana - Giménez M., Vergara P. (2001). Prevención y Rehabilitación en Patología Respiratoria Crónica. Fisioterapia, entrenamiento y cuidados respiratorios. Madrid: Ed. Medica Panamericana - Güell R., Lucas P. (2001). Madrid: Medical & Marketing Communications. Madrid: Medical & Marketing Communications - Jull et al. (2009). Latigazo cervical, cefalea y dolor en el cuello. Amsterdam: Ed. Elsevier - Greenman P. (2005). Principios y Práctica de la Medicina Manual. Buenos Aires: 3ª Ed Medica Panamericana - Stokes, M (2006). Fisioterapia en la rehabilitación neurológica. Madrid 2ª Ed Elsevier - Harvey, (2010). Tratamiento de la lesión medular. Guía para fisioterapeutas. Barcelona: Elsevier - Paeth, B (2006). Experiencias con el concepto Bobath. Fundamentos, tratamientos y casos. 2ª Ed Madrid: Panamericana - Martínez A (coord.). (2008). Fisioterapia en atención primaria. Madrid: Síntesis - Martín Zurro A, Cano Pérez JF. (). Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica.. Madrid: Ediciones Doyma - Costa M, López E. (1998). Educación para la Salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida.. Madrid: Pirámide - Bahr, R., Maehlum, S (2007). Lesiones deportivas. Diagnóstico, tratamiento y rehabilitación.. Madrid: Panamerican - Stanitski, Carl. L. (2004). Lesiones deportivas en la edad escolar.. The orthopedic clinics of north América (Edición española). Madrid: Panamericana - Kolt, Gregory S., Snyder-Mackler L (2004). Fisioterapia del deporte y ejercicio físico. Madrid: Elsevier - David, Carol. Lloyd BA, Jill. (2000). Rehabilitación Reumatológica. Madrid ? España: Harcourt., S.A - Alegre Alonso C. (2001). Fisioterapia en Reumatología. Madrid: Ed. Asetip SL - Juan Carlos Duró Pujol (2010). Reumatología clínica. Barcelona: Ed Elsevier - Meliá Oliva, José Francisco y Valls Barberá, Manuel A. (1998). Fisioterapia en las lesiones del sistema nervioso periférico. Ed Síntesis - Snell (2006). Neuroanatomía clínica. 6ª ed, Madrid: Lippincott William & Wilkins-Panamerican S.A. - Barral, Jean-Pierre (2009). Manipulaciones de los nervios periféricos. Elsevier: Masson - Jesús Seco Calvo (2016). Específicos de Intervención en Fisioterapia. Madrid: Panamericana - Jesús Seco Calvo (2016). Fisioterapia en Especialidades Clínicas. Madrid: Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA/651G01001

ANATOMÍA II/651G01002

CINESITERAPIA XERAL/651G01005

VALORACIÓN FUNCIONAL E PSICOSOCIAL/651G01007

FISIOTERAPIA XERAL/651G01008

BIOMECÁNICA/651G01009

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA I/651G01011

CINESITERAPIA: BASES DO EXERCICIO TERAPÉUTICO/651G01013

FISIOTERAPIA MANUAL E OSTEOPÁTICA I/651G01014

FISIOTERAPIA NAS ALTERACIÓNS ESTÁTICAS E DINÁMICAS DO RAQUIS/651G01015

FISIOTERAPIA NEUROLÓXICA E PSICOMOTRIZ/651G01016

FISIOTERAPIA RESPIRATORIA/651G01017

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA II/651G01018

FISIOTERAPIA MANUAL E OSTEOPÁTICA II/651G01019

REHABILITACIÓN CARDIO-RESPIRATORIA E VASCULAR/651G01020

FISIOTERAPIA NAS DISCAPACIDADES NEUROLÓXICAS E DA VEXEZ/651G01021

FISIOTERAPIA NAS DISFUNCIÓNS DO APARELLO LOCOMOTOR/651G01024

Materias que continúan o temario

ESTANCIAS CLÍNICAS II/651G01036

Observacións

Recoméndase traballar a materia de forma gradual, a realización simultánea do portafolio; e facer uso das titorías. Levar ou estudo, interrelacionándoo coa materia teórico-práctica, facendo un esforzo de integración. Realizar ou traballo de forma concienzuda para poder aproveitalo de ferramenta de estudo.

Tambén recorda a importancia da presenza, da confidencialidade da información clínica, e a dedicación a ou doente. Acudir as clase non é o mesmo que participar de forma respectuosa, e considerando a persoa desde a perspectiva biopsicosocial, tendo en conta as súas expectativas, medos, incertezas, coñecementos, e capacidades.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías